

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10341774
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

02 Eylül 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/11862

Sk 149

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN OSMAN CENGİZ ÇANDAR'IN
TBMM 7/11862 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORULAR:

Deprem sonrası oluşan konut ihtiyacını karşılamak adına Diyarbakır'daki köylerde yapılacak deprem konutları için Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen ihalelerde; açık ihale usulü yerine pazarlık ve davet usulünün tercih edildiği, ihalelere az sayıda ve belli başlı firmaların davet edildiği, yapılan ihaleler sonucunda; köy evlerinin gerçek maliyetinin oldukça üzerinde fiyatlara inşa edileceği ortaya çıkmıştır. TMMOB Mimarlar Odası Diyarbakır Şubesi tarafından ortaya çıkarılan söz konusu bulgulara, Diyarbakır Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nün gerçekleştirdiği ihalelerde belirlenen konut inşa fiyatlarının hem gerçek piyasa maliyetlerinin hem de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın saptadığı maliyetlerin üzerinde kaldığı ve bu yolla ağır bir kamu zararına yol açıldığı görülmektedir. TMMOB Mimarlar Odası Diyarbakır Şubesi tarafından yapılan araştırmaya göre; Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen söz konusu ihalelerin detayları şöyledir: 22 Nisan 2024 tarihinde Diyarbakır Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 5. Paket 207 adet hafif çelik konut yapım işi için yapılan ve beş firmanın davet edildiği pazarlık usulü gerçekleşen 634.306.771,36 TL tutarındaki ihale yaklaşık yüzde 1,20 indirim oranı uygulanarak 626.799.692,27 TL'ye Özbal İnşaat LTD. ŞTİ ve Makrotel Enerji Sanayi ve Ticaret. A.Ş. ortak girişim firmasına verilmiştir. Bu ihalenin sonucu olarak, her bir köy evi için ortaya çıkan maliyet yaklaşık 3.028.000,00 TL'dir. 24 Nisan 2024 tarihinde Diyarbakır Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından 6. Paket 166 Adet hafif çelik konut yapım işi için yapılan ve üç firmanın davet edildiği pazarlık usulü gerçekleşen 508.704.307,71 TL tutarındaki ihale yaklaşık yüzde 1 indirim oranı uygulanarak 504.500.692,95 TL'ye Bulutbey İnşaat TAAH. SAN. ve TİC LTD. ŞTİ. firmasına verilmiştir. Bu ihalenin sonucu olarak, her bir köy evi için ortaya çıkan maliyet yaklaşık 3.039.000,00 TL'dir.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız tarafından, kamu kaynakları kullanılarak inşa edilecek bir köy evinin pazarlık usulü ihale sonucu belirlenen yapım maliyetinin 3 milyon TL'yi aşması piyasa koşullarıyla açıklanabilir mi?
- 2) Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen söz konusu ihalelerin yarattığı 'kamu zararı' Bakanlığınızın bilgisi dahilinde mi gerçekleşmiştir?
- 3) Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen söz konusu ihalelere ilişkin etkili soruşturma başlatılarak, Bakanlık ve İl Müdürlüğü düzeyinde tüm idari sorumlular için yaptırım süreçleri işletilecek midir?
- 4) İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen söz konusu köy evi yapım ihalelerinde ortaya çıkan maliyetlerin; Bakanlığınız tarafından 2024 yılı Mart ayında gerçekleştirilen ihalelerde saptanan hafif çelik konut inşaat maliyetlerinin ve 2024 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ'de yayımladığınız müstakil konutlar için saptadığınız maliyetlerin oldukça üzerinde kalarak, ciddi bir 'kamu zararına' yol açmasının izahatı nedir?
- 5) Diyarbakır Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen kamu ihalelerinde, açık ihale usulü yerine pazarlık ve davet usulüne başvurulmasının gerekçesi nedir?
- 6) İl Müdürlüğü tarafından 22 ve 24 Nisan 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen ve kamu zararına yol açan ihalelerin iptali yoluna gidilecek midir?

CEVAP:

06 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen ve pek çok ilimizi etkileyen depremler sonrası Hak Sahibi olanlara konutlarının yapılması için 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesi üzerine, Kahramanmaraş merkezli deprem afetinden etkilenen 18 il ve ilçeler için İçişleri Bakanlığınca (Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı) Genel Hayata Etkililik Olurları alınarak, Bakanlığımıza bildirilmiştir.

7452 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 10 uncu fıkrasında; “Bu kapsamda yapılacak iş ve işlemler hakkında 4734 sayılı Kanunun yaklaşık maliyet tespitine ilişkin usulleri ile avan proje yapılmak kaydıyla 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükümleri uygulanmaz. Yapım işleri ve altyapı ile ilgili her türlü işlemde katılma payı ve teknik altyapı bedeli alınmaz” hükmüne amir olup, 4734 sayılı Kanunun 21. maddesinin (b) bendinde: “Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması” durumunda işlerin ihalesinin “pazarlık usulü” ile yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Hafif çelik olarak ihalesi yapılan konutların yapılacağı yerlerin teknik değerlendirmesi (faya yakınlık, zemin durumu, kaya düşmesi riski, sel ve taşkın riski vb. afete maruzluk değerlendirmeleri) yapıldıktan sonra depremzede vatandaşlarımızın konutları kendi arsası üzerine yapılabilecek ise kendi arsası üzerine yapılmaktadır. Ancak, teknik değerlendirme sonucu; vatandaşımızın kendi arsası üzerine yapılamayacak konutlar için yeni yer seçimleri gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca, depremde bir çok köyde bulunan mevcut altyapılar da hasar gördüğü için bu altyapılar da kullanılabilir hale getirilmiştir. Dolayısıyla, maliyetler yalnızca konut imalatından ibaret olmayıp, yerindeki ihtiyaçlar doğrultusunda tamamlayıcı imalatlarda (elektrik altyapısı, içme suyu, pisu hatları, foseptik, yol ve çevre düzeni gibi işler) söz konusu maliyetlere dahil edilmiştir.

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamında yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda; 06 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle, "Depremden Etkilenen 18 İl’de Yerinde Dönüşüm Kapsamında Kırsal Konut Yapım İşinin" 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21/b maddesi "Pazarlık Usulü" ile ihaleler gerçekleştirilmiştir. Kırsal Köy Konutlarının ihaleleri tüm deprem illerinde mevzuata uygun halde yapılmış olup, herhangi bir kamu zararı söz konusu değildir.